

Návrh projevu

Ceremoniál Iberoamerické ceny 20. 2. 2012

*Vážená paní Klausová,
Vaše Excellence, vedoucí diplomatických misí,
Vaše Magnificence, páni rektori,
vážení zástupci dalších orgánů České republiky,
vážení profesoři a studenti,
dámy a pánové!*

Velmi rád Vás všechny opět vítám na půdě Univerzity Karlovy, kde se již posedmnácté uskuteční slavnostní předání Iberoamerické ceny. Zvláště bych chtěl přivítat paní Livii Klausovou, manželku prezidenta České republiky pana Václava Klause, pod jejíž záštitou se i letos soutěž koná.

Když před sedmnácti lety vyhlášovali diplomatičtí zástupci španělsky a portugalsky hovořících zemí v České republice soutěž pro studenty českých vysokých škol Premio iberoamericano, těžko asi tušili, že zakládají tradici, která přetrvá desetiletí a bude v evropských poměrech něčím zcela výjimečným. Oznámili tehdy, že cílem akce je podporovat v České republice výzkum a poznávání Latinské Ameriky a Iberského poloostrova a přispívat k upevňování vzájemných kulturních vazeb iberoamerických zemí s ČR.

Činili tak za situace, kdy sice existovala jistá tradice česko-hispánských vztahů a na několika českých univerzitách byly akreditovány obory nabízející studium španělštiny a portugalštiny či literatury psané v těchto jazycích, v české společnosti však přetrvávala tendence považovat Pyrenejský poloostrov, o Latinské Americe ani nemluvě, za exotické části světa, které sice vynikají mimořádnou hudbou, literaturou či kulturou vůbec, nemohou však mít pro středoevropskou zemi velký praktický význam. Tento názor ovšem naštěstí nesdílela mladá generace a část akademické obce. Díky zájmu adeptů o studium a ochotě univerzit zřizovat nové ústavy se v posledních dvou desetiletích rozšířil počet univerzitních pracovišť zabývajících se iberoamerickým světem. Ke staršímu Středisku ibero-amerických studií na Univerzitě Karlově tak přibyla obdobná centra na jiných vysokých školách a jejich studentům se kromě klasických

oborů studia, jako jsou jazyky a literatura, otevřely možnosti studovat vztahy české společnosti s hispánským a lusobrazilským světem, latinskoamerické výtvarné umění či politické systémy.

Podstatně se také rozšířily možnosti studentů vyjet k semestrálním, ročním nebo ještě delším pobytům na španělských, portugalských či latinskoamerických univerzitách. V rámci programu LLP Erasmus odjíždějí ročně desítky studentů do Madridu, Sevilly, Valladolidu či Porta.

V Latinské Americe přibyly k mezivládní dohodě o stipendistech s Mexikem i smlouvy s dalšími latinskoamerickými státy a desítky dohod meziuniverzitních, které umožňují českým stipendistům pobyt v Latinské Americe. V některých případech jde o jednotlivce, jinde pak celé skupiny. Za zvláštní zmínku stojí v této souvislosti dohody uzavřené Technologickým institutem v Monterrey hned s několika českými vysokými školami. Jen na Univerzitě Karlově tak studovalo v uplynulém desetiletí víc než tři sta studentů Institutu a desítky studentů z Prahy trávily naopak část svého studia v Mexiku.

Ještě v tomto měsíci odjede do Mexika několik našich studentů doktorského programu, z Argentiny se pro změnu skupina doktorandů vrátila před několika týdny. Není pak rozhodně náhodou, že právě doktorandi a čerství absolventi doktorského studia vydali loni výsledky svého výzkumu v kolektivní monografii *Mexiko, 200 let nezávislosti*. Také není náhodou, že část autorů této publikace zná Premio Iberoamericano z vlastní zkušenosti, protože se se svými texty účastnili předchozích ročníků.

Další z doktorandů naší univerzity, zase vesměs účastníci předešlých soutěží, získali loni grant Ministerstva zahraničních věcí *Československo-latinskoamerické vztahy 1945-1989*, jehož výsledkem má být první důkladné zmapování dané problematiky. Svým způsobem je práce na této tématice připomenutím letošního 90. výročí navázání diplomatických vztahů mezi Československem a dvěma významnými zeměmi Latinské Ameriky – Mexikem a Peru.

S odkazem na uváděná fakta lze tedy bez jakéhokoli přehánění říci, že soutěž Iberoamerická cena plnila a plní cíle, o nichž hovořili zakladatelé tradice před téměř dvěma desítkami let – podporovat v České republice výzkum a poznávání Latinské Ameriky a Iberského poloostrova. Vůbec nepochybujeme, že se jména přinejmenším některých z dnešních vítězů a účastníků soutěže brzy objeví jako jména autorů studií o latinskoamerické či pyrenejské problematice

v publikacích, které vyjdou nejen v českých univerzitních nakladatelstvích, ale také ve Španělsku, Portugalsku či zemích Latinské Ameriky.

Dámy a pánové, dovoluji mi nyní, abych vyjádřil své upřímné poděkování patronům Iberoamerické ceny a blahopřál studentům, kteří se letošního ročníku zúčastnili, a zvláště těm, kteří budou dnes za své práce oceněni.